

(สำเนา)

ที่ ๒๑๓๑๕/๒๕๕๗

กระทรวงมหาดไทย

๒๑ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ระเบียบการรับเงินผลประโยชน์เป็นเช็ค

เรียน ผู้ว่าราชการภาค ทุกภาค ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง

ได้ส่งสำเนาหนังสือกระทรวงการคลังที่ น.ว. ๔๗๕๒/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๗ เรื่องระเบียบการรับเงินผลประโยชน์เป็นเช็ค มาเพื่อทราบพร้อมหนังสือนี้.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ท. แร่งซ่า

(นายทวี แร่งซ่า)

รองปลัดกระทรวง ลงนามแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำเนาหนังสือฉบับนี้ได้ตรวจถูกต้องกับต้นฉบับแล้ว.

(ลงชื่อ) พ. โกมารกุล ณ นคร

(นายพูน โกมารกุล ณ นคร)

หัวหน้ากองคลัง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ที่ ๗๕๕/๒๕๕๗

เสนอ กรมที่ดิน

ปฏิบัติ

(ลงชื่อ) ศักดิ์

๓ ก.ค.๕๗

ส่ง ก. เขมร

(ลงชื่อ) พ. โกมารกุล ณ นคร

๓๐ ก.ย.๕๗

๑/๓.๑๙๗

สำเนาอันถูกต้อง.

พจน กิ่ง

ที่ ๕๒๓๑ /๒๕๕๗

เรียน ที่ดินภาค ทุกภาค และเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด ทุกจังหวัด เพื่อทราบ และถือเป็นทางปฏิบัติ.

/ส่ง กท.

๓. ก. ค. ๕๗

(นายเสริม ศาลิตูปต)

เลขาธิการ ลงนามแทน

อธิบดีกรมที่ดิน

๗๕๕ ๕๖๕/๑๐
กท

ในททบ.

๑/๓.๑.๙๗

๕๗

๑๑.๑๐.๙๗.

(สำเนา)

กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย รัับวันที่ ๑๖ ก.ย.๕๗ เลขรับที่ ๑๐๖๔๔

ที่ น.ว. ๔๗๕๖๒/๒๔๕๗

กระทรวงการคลัง

๑๓ กันยายน ๒๔๕๗

เรื่อง ระเบียบการรับเงินผลประโยชน์เป็นเช็ค

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือฉบับ - ความมากที่ น.ว. ๘๒/๒๔๕๓ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๔๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำสั่งที่ ๓๖๖๗๖/๒๔๕๕ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๔๕๕ เรื่องการรับเงิน
ผลประโยชน์เป็นเช็ค

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๔๕๓ ตามหนังสือเวียนข้าง
ต้น ให้กำชับกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ระมัดระวังเกี่ยวกับการเงินของหน่วยราชการ
เพราะปรากฏว่าบางแห่งได้รับเช็คแล้วเก็บรักษาไว้จนบางคราวนานเกินกำหนด นำไปขึ้น
เงินไม่ได้ เป็นเหตุให้ต้องสูญเสียเงินผลประโยชน์ของแผ่นดินไป และให้กระทรวงการคลัง
พิจารณาหาทางแก้ไขระเบียบในเรื่องนี้ให้รัดกุมยิ่งขึ้น นั้น

กระทรวงการคลังได้วางระเบียบการรับเงินผลประโยชน์เป็นเช็คขึ้นไว้แล้ว
โดยคำสั่งที่ ๓๖๖๗๖/๒๔๕๕ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๔๕๕ บัดนี้ เห็นเป็นการสมควร
ที่หน่วยราชการต่าง ๆ พึงปฏิบัติตามในเรื่องนี้ให้เป็นแนวเดียวกัน กระทรวงการคลังจึงขอ
ส่งระเบียบการรับเงินผลประโยชน์เป็นเช็คมาเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) ก. บริรักษ์บุษยกิจ

(ก. บริรักษ์บุษยกิจ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ที่ ๓๒๔๔/๒๔๕๗

สำเนาส่งกรมต่าง ๆ และส่วนภูมิภาคถือปฏิบัติ.

(ลงชื่อ) ท. แรงขำ

รักษาราชการแทน

๒๑ ก.ย.๕๗

สำเนาอันถูกต้อง.

พจน์ กิต.

5/158 195004

เรื่องระเบียบการรับเงินผลประโยชน์เป็นเช็ค

ด้วยกระทรวงการคลังเห็นสมควรวางระเบียบการรับเงินผลประโยชน์เป็นเช็ค ให้ปฏิบัติได้รัดกุมและกว้างขวางขึ้น จึงให้ยกเลิกระเบียบการเดิมอื่น ๆ ในเรื่องนี้เสียทั้งสิ้น และให้ใช้ระเบียบการต่อไปนี้

ลักษณะทั่วไป

ข้อ ๑ ผู้ประสงค์จะชำระเงินผลประโยชน์ต่อรัฐบาลเป็นเช็ค ให้เจ้าหน้าที่รับได้ในกรณีดังนี้

- ก. เช็คธนาคารแห่งประเทศไทย (วิธีปฏิบัติลักษณะ ๑)
- ข. เช็คที่มีธนาคารค้ำประกัน (วิธีปฏิบัติลักษณะ ๒)
- ค. เช็คที่ธนาคารเซ็นสั่งจ่าย (วิธีปฏิบัติลักษณะ ๓)
- ง. เช็คที่ธนาคารรับรองหลังเช็ค (วิธีปฏิบัติลักษณะ ๔)
- จ. เช็คที่ผู้ขอใช้เช็คเซ็นสั่งจ่ายและใช้ชำระโดยตรง (วิธีปฏิบัติลักษณะ ๕)

เช็คประเภท ก. ข. ก. ง. ให้รับได้ที่ราชอาณาจักรไทย เช็คประเภท จ. ให้รับได้แต่เฉพาะการรับเงินทางกรุงเทพฯ

ข้อ ๒ เช็คที่จะรับทุกกรณีต้องมีลักษณะและเงื่อนไขดังนี้

- ก. มีรายการถูกต้องตามมาตรา ๕๔๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- ข. เป็นเช็คลงวันที่ที่ใช้เช็คนี้ชำระค่าเจ้าหน้าที หรือก่อนวันนั้นไม่เกิน ๓ วัน มิให้รับเช็คลงวันที่ล่วงหน้า
- ค. เป็นเช็คขีดคร่อมสั่งจ่ายให้แก่ " กระทรวงการคลัง " กับขีดฆ่าคำว่า " ผู้ถือ "

มาตรา ๕๔๔ อันเช็คนั้นต้องมีรายการดังกล่าวต่อไปนี้ คือ

- (๑) คำบอกชื่อว่าเป็นเช็ค
- (๒) คำสั่งอันปราศจากเงื่อนไขให้ใช้เงินเป็นจำนวนแน่นอน
- (๓) ชื่อหรือยี่ห้อและตำแหน่งของธนาคาร
- (๔) ชื่อหรือยี่ห้อของผู้รับเงิน หรือคำจกแจงว่าให้ใช้เงินแก่ผู้ถือ
- (๕) สถานที่ใช้เงิน
- (๖) วันและสถานที่ออกเช็ค
- (๗) ลายมือชื่อผู้สั่งจ่าย

ง. เช็คนั้นต้องมีชื่อเช็คโอนสลักหลัง

ค. เช็คนั้นต้องเรียกเก็บเงินได้เต็มตามจำนวนเงินที่ลงไว้ในเช็ค หากจะของเสียค่าช่วยการอื่นใดเกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินตามเช็คนั้นให้ผู้อยู่ใช้เช็คเป็นผู้ชำระ

ฉ. เช็คนับหนึ่งจะใช้ชำระเงินภาษีอากรค่าธรรมเนียมหรือเงินผลประโยชน์อื่น ๆ ประเภทเดียวหรือหลายประเภทก็ได้ (เว้นแต่เงินผลประโยชน์บางประเภทที่กรมผู้จัดเก็บได้วางระเบียบเป็นต้นไว้โดยเฉพาะ)

ข้อ ๓. ถ้ารับเช็คทางกรุงเทพฯ เช็คนั้นต้องนำส่งเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๑ ณ ธนาคารแห่งประเทศไทยในวันที่ได้รับเช็คนั้น หรือในวันทำการวันรุ่งขึ้น เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเป็นพิเศษให้นำส่งเช็คนั้นได้อย่างช้าไม่เกินกว่า ๓ วัน แล้วต้องทำใบนำส่งเงินยื่นต่อกรมธนาคารตามประเภทเงินผลประโยชน์ที่ได้รับไว้เป็นเช็ค ในวันที่นำเช็คส่งธนาคารแห่งประเทศไทย หรือในวันทำการวันรุ่งขึ้น

ถ้ารับเช็คทางจังหวัด ต้องนำส่งต่อคลังจังหวัด หรือคลังอำเภอ พร้อมกับใบนำส่งเงินแยกประเภทเงินผลประโยชน์ตามที่ได้รับไว้เป็นเช็คในวันที่ได้รับเช็คนั้น หรือในวันทำการวันรุ่งขึ้น โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน หรือโดยทางใดแล้วแต่จะส่งถึงคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอได้โดยเร็วและปลอดภัยที่สุด เพื่อคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอจะส่งเช็คให้กรมบัญชีกลางส่งธนาคารแห่งประเทศไทย เรียกเก็บเงินตามเช็คนั้นเข้าบัญชีเงินคงคลังบัญชีที่ ๑ ได้โดยเร็ว

ข้อ ๔ ในการพิจารณาอนุญาตให้ใช้เช็คได้ก็ดี หรือในการรับเช็คที่ดี ให้คำนึงถึงฐานะ ความมั่นคง และความไว้วางใจของผู้ใช้เช็ค และธนาคารเจ้าของเช็คเป็นสำคัญ หากเช็คนับใดเรียกเก็บเงินตามเช็คไม่ได้ ให้เจ้าหน้าที่รับเช็ค และกรมเจ้าสังกัดเป็นผู้รับผิดชอบ ติดตามทวงถาม ตลอดจนดำเนินคดีทางศาล เพื่อให้ได้เงินที่ชำระให้แก่รัฐบาลตามเช็คนั้นครบถ้วนโดยด่วน และขณะเดียวกันให้แจ้งเรื่องให้กระทรวงการคลังทราบทุกระยะ

ข้อ ๕ เมื่อกรมเจ้าหน้าที่เห็นสมควรวางระเบียบการปฏิบัติโดยละเอียดอย่างไรอีก เพื่อให้ผู้อยู่ใช้เช็คและเจ้าหน้าที่ได้รับทราบและปฏิบัติได้ถูกต้อง ก็ให้กระทรวงการคลัง โดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้ชำระเงินเป็นเช็ค และความเสียหายอันจะบังเกิดขึ้นแก่รัฐบาล แต่คงไม่ขัดกับระเบียบนี้

ลักษณะ ๑

การรับเช็คธนาคารแห่งประเทศไทยตามข้อ ๑ ก.

ข้อ ๖ ผู้อยู่ใช้เช็ค ต้องทำความตกลงกับธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความตกลงแล้ว ต้องยื่นหนังสือแสดงความจำนงต่อกรมเจ้าหน้าที่ผู้รับเงินประกอบด้วยข้อความต่อไปนี้

นอกจากนี้ ต้องไต่ถามค่าที่ค่าประกันทำหนังสือสัญญาค่าประกันไว้กับกรมเจ้าหน้าที่
ผู้รับเช็ค พร้อมทั้งไต่ถามการส่งตัวอย่างลายเซ็นนามผู้ส่งจ่ายในเช็คให้ด้วย ตามจำนวนที่ต้อง
ใช้ดังกล่าวในข้อ ๒ ค.

เมื่อกรมเจ้าหน้าที่อนุญาตการใช้เช็คแล้ว จึงให้ใช้เช็คชำระเงินได้ โดยเช็คนั้น
ต้องสมบูรณ์ด้วยลักษณะและเงื่อนไขดังกล่าวในข้อ ๒

ข้อ ๑๐ กรมเจ้าหน้าที่ เมื่ออนุญาตการชำระเงินเป็นเช็คตามหนังสือแสดงความ
จำนงแล้ว การปฏิบัติต่อไปให้เป็นไปเช่นเดียวกับที่กล่าวไว้ในข้อ ๙

ข้อ ๑๑ เจ้าหน้าที่ผู้รับเช็ค ในการรับเช็คต้องตรวจสอบให้เป็นการถูกต้องตาม
ข้อ ๒ และ ข้อ ๙ เสียก่อน จึงให้รับไว้ แลวนำส่งเช็คตามที่กล่าวไว้ในข้อ ๓

ลักษณะ ๓

การรับเช็คที่ธนาคารยื่นส่งจ่ายตามข้อ ๑ ค.

ข้อ ๑๒ ผู้ขอใช้เช็ค ในกรณีนี้ต้องขอไต่ถามการออกเช็คของธนาคารเอง ซึ่งจะ
ต้องมีลายเซ็นผู้มีอำนาจลงนามในเช็คของธนาคารโดยถูกต้อง และเช็คนั้นต้องสมบูรณ์ด้วย
ลักษณะและเงื่อนไขดังกล่าวในข้อ ๒

ข้อ ๑๓ กรมเจ้าหน้าที่ จะต้องแจ้งให้ผู้ขอใช้เช็คและเจ้าหน้าที่ผู้รับเช็คทราบ
และปฏิบัติตามระเบียบนี้ และอาจวางระเบียบปฏิบัติละเอียดขึ้นอีกก็ได้ เพื่อให้การปฏิบัติรัดกุม
และเหมาะสมตามอำนาจในข้อ ๕

ข้อ ๑๔ เจ้าหน้าที่ผู้รับเช็ค ในการรับเช็คต้องตรวจสอบให้เป็นการถูกต้องตาม
ข้อ ๑๒ และระเบียบปฏิบัติละเอียดตามข้อ ๑๓ ถ้ามีวางไว้เสียก่อน จึงให้รับไว้ แลวนำส่ง
เช็คตามที่กล่าวไว้ในข้อ ๓

ลักษณะ ๔

การรับเช็คที่ธนาคารรับรองหลังเช็คตามข้อ ๑ ง.

ข้อ ๑๕ ผู้ขอใช้เช็ค ในกรณีนี้เป็นผู้ยื่นส่งจ่ายในเช็คนั้นเอง และต้องให้ผู้มี
อำนาจลงนามของธนาคาร เจ้าของเช็คเซ็นนามรับรองการจ่ายเงินไว้ในด้านหลังของเช็ค
ฉบับนั้นด้วย โดยเช็คนั้นต้องสมบูรณ์ด้วยลักษณะและเงื่อนไขดังกล่าวในข้อ ๒

ข้อ ๑๖ กรมเจ้าหน้าที่ จะต้องแจ้งให้ผู้ขอใช้เช็คและเจ้าหน้าที่ผู้รับเช็คทราบ
และปฏิบัติตามระเบียบนี้ และอาจวางระเบียบปฏิบัติละเอียดขึ้นอีกก็ได้ เพื่อให้การปฏิบัติรัดกุม
และเหมาะสมตามอำนาจในข้อ ๕

ข้อ ๑๗ เจ้าหน้าที่ผู้รับเช็ค ในการรับเช็คต้องตรวจสอบให้เป็นการถูกต้องตาม
ข้อ ๑๕ และระเบียบปฏิบัติละเอียดตามข้อ ๑๖ ถ้ามีวางไว้เสียก่อน จึงให้รับไว้ แลวนำส่ง
เช็คตามที่กล่าวไว้ในข้อ ๓

ลักษณะ ๕

การรับเช็คที่ผู้ขอใช้เช็คยื่นส่งจ่ายและใช้ชำระโดยตรงตามข้อ ๑ จ.

ขอเจ้าหน้าที่ผู้รับเงิน ทั้งนี้ ภายในเงื่อนไขดังนี้

- ก. วัตถุประสงค์การชำระเงินทางกรุงเทพ ฯ
- ข. เป็นเช็คของธนาคารที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพ ฯ
- ค. จำนวนเงินในเช็คต้องไม่เกินกว่า ๕,๐๐๐ บาท และถ้าเช็คฉบับเดิมยังเรียกเก็บเงินไม่ได้ ผู้ส่งจ่ายรายเดียวกันจะขอได้รับเช็คฉบับใหม่ที่จำนวนเงินในเช็ครวมกับฉบับเดิมแล้วเกินกว่า ๕,๐๐๐ บาท ไม่ได้ จนกว่าเช็คฉบับเดิมจะเรียกเก็บเงินได้
- ง. เช็คนั้นต้องสมบูรณ์ด้วยลักษณะและเงื่อนไขดังกล่าวไว้ในข้อ ๒
- จ. ผู้ขอใช้เช็คมีหลักฐานอันพึงเชื่อถือได้ และมีเหตุอันควรเชื่อถือได้ว่า จะใช้เช็คกรณีอื่นไม่สะดวกจริง ๆ

ขอ ๑๙ กรมเจ้าหน้าที่จะต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเช็คทราบและปฏิบัติตามระเบียบนี้ และอาจวางระเบียบปฏิบัติละเอียดขึ้นอีกได้ เพื่อให้การปฏิบัติรัดกุมและเหมาะสมตามอำนาจในข้อ ๕

ขอ ๒๐ เจ้าหน้าที่ผู้รับเช็ค

- ก. ให้รับเช็คในกรณีนี้เมื่อเจ้าหน้าที่ได้พิจารณารอบคอบและเป็นที่ยืนยันว่าสมควรรับได้
- ข. ก่อนรับเช็คต้องตรวจสอบเสียก่อนให้เป็นการถูกต้องตามข้อ ๑๘ และระเบียบปฏิบัติละเอียดตามข้อ ๑๙ ถ้ามีวางไว้

ค. การออกใบเสร็จรับเงิน

๑) ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเช็คบันทึกใบเสร็จรับเงินและต้นขั้วว่า "ใบเสร็จรับเงินฉบับนี้จะสมบูรณ์ต่อเมื่อเจ้าหน้าที่ได้เรียกเก็บเงินตามเช็คได้ครบถ้วนแล้ว" แล้วลงชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้

๒) ให้ผู้ใส่เช็คบันทึกไว้ในต้นขั้วใบเสร็จรับเงินค่าน้ำหรือหลังด้วยหมึกว่า "จำนวนเงินตามใบเสร็จรับเงินฉบับนี้ ข้าพเจ้า (ชื่อและสกุลผู้ใส่เช็ค) อยู่ที่ เลขที่ ตำบล อำเภอ จังหวัดใด ได้นำเช็คธนาคารใด หมายเลขที่เท่าใด ลงวันเดือนปีใด จำนวนเงินเท่าใด กับตัวเงินสดเท่าใด (ถ้ามี) มาชำระต่อเจ้าหน้าที่เมื่อวันที่เดือนปีใด" แล้วลงชื่อและวันเดือนปีรับรองไว้ด้วย

๓) ถ้าได้รับเช็คโดยทางไปรษณีย์ ให้เก็บหนังสือนำส่งเช็คนั้นไว้เป็นหลักฐาน และให้บันทึกไว้ในต้นขั้วใบเสร็จรับเงินว่า "จำนวนเงินตามใบรับเงินฉบับนี้ได้รับจากผู้ใด ตามหนังสือนำส่ง ลงวันเดือนปีใด เป็นเช็คธนาคารใด หมายเลขที่เท่าใด ลงวันเดือนปีใด ใดรับเงินวันเดือนปีใด แล้วให้เจ้าหน้าที่ผู้รับเช็คเซ็นชื่อและวันเดือนปีกำกับไว้ด้วย

ง. การนำส่งเช็คให้เป็นไปตามที่กล่าวไว้ในข้อ ๓ วรรคแรก

ทั้งนี้ ให้กรมบัญชีกลาง กรมศุลกากร กรมสรรพสามิต และกรมสรรพากร ถือเป็นทางปฏิบัติตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป.

กระทรวงการคลัง
สั่ง ณ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๔๕๕
(ลงชื่อ) ภ. บริรักษ์ยุทธกิจ
(ภ. บริรักษ์ยุทธกิจ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

รับเนาอันถูกต้อง.